



## TERENY INWESTYCYJNE

Analiza wybranych dokumentów



Województwo  
Kujawsko-Pomorskie



**Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania  
Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku**

**Tereny inwestycyjne  
- analiza wybranych dokumentów, w tym dokumentów strategicznych  
województwa kujawsko-pomorskiego**

**załącznik 4**

Opracowanie zostało wykonane  
w Kujawsko-Pomorskim Biurze Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

przez zespół w składzie:

Ewa Birek

Joanna Dembowska

Edyta Gadalińska

Wiera Kulczyńska

Aleksandra Lewandowska

Włocławek październik-listopad 2019

## Spis treści

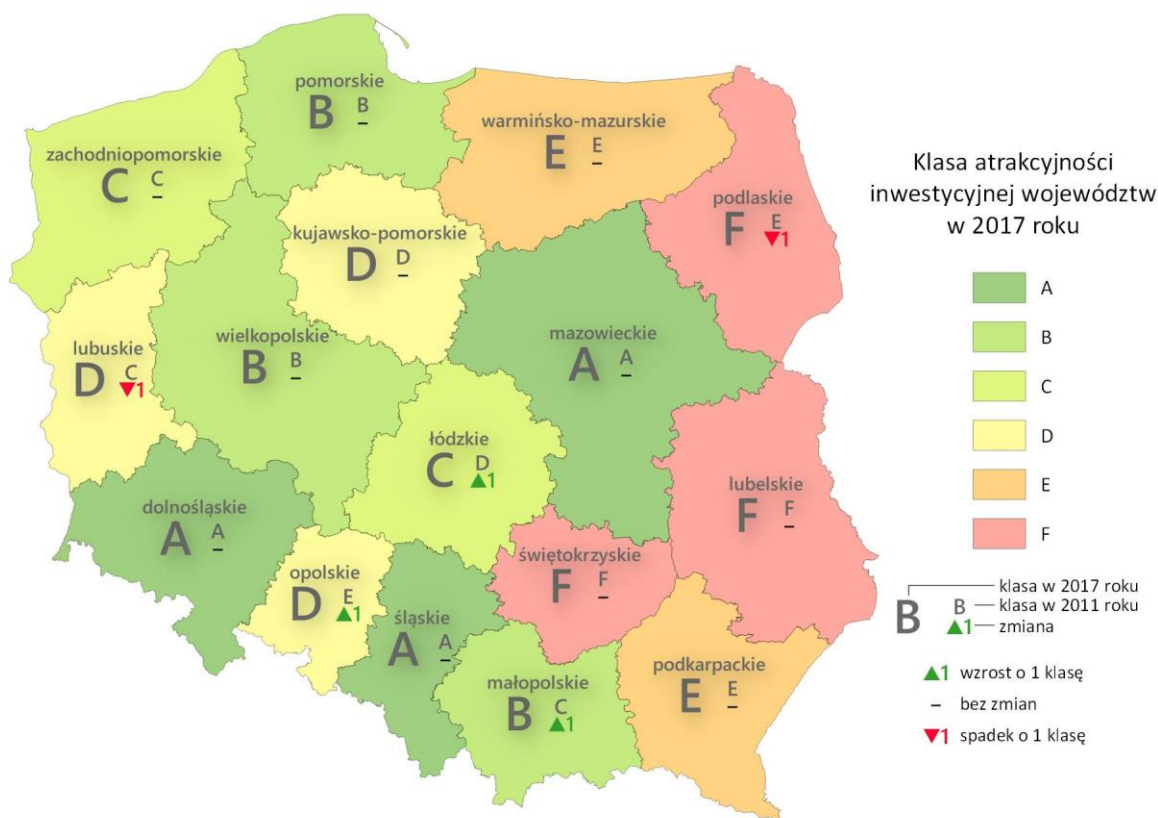
1	Atrakcyjność inwestycyjna województwa .....	3
2	Tereny rozwoju gospodarczego w dokumentach strategicznych województwa kujawsko-pomorskiego.....	5
2.1	Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+.....	5
2.2	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego .....	6
3	Bazy ofert terenów inwestycyjnych .....	8
	Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE) .....	8
	Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna (PSSE).....	10
4	Dotychczasowe wsparcie terenów inwestycyjnych .....	11
5	Uwarunkowania wsparcia terenów inwestycyjnych wynikające z Umowy Partnerstwa.....	12
5.1	Umowa Partnerstwa 2014-2020.....	12
5.2	Projekt Założeń Umowy Partnerstwa 2021-2027 przedstawiony do konsultacji w dniu 24 lipca 2019r.	13
6	Założenia RPO WK-P na lata 2021-2027 .....	14
7	Krajowe regulacje prawne .....	15

# 1 Atrakcyjność inwestycyjna województwa

Na zlecenie Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A., zespół pracowników Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie pod kierunkiem prof. Hanny Godlewskiej-Majkowskiej sporządza cyklicznie raport dotyczący atrakcyjności inwestycyjnej regionów<sup>1</sup>.

Konstrukcja wskaźników opisujących potencjalną atrakcyjność inwestycyjną regionów nawiązuje do wiodących czynników lokalizacji, pogrupowanych na komponenty opisujące czynnik demograficzny, rynkowy, infrastrukturę techniczną, infrastrukturę społeczną oraz proinwestycyjne zachowania samorządów.<sup>2</sup>

Analiza możliwych do porównania danych zawartych w raportach z różnych okresów, wskazuje, że kujawsko-pomorskie od wielu lat należy do regionów o niskiej potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej, co obrazuje poniższy rysunek. Zarówno w raporcie z 2011 jak i z 2017 roku zakwalifikowane zostało do klasy D<sup>3</sup>.



**Rysunek 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna województw**

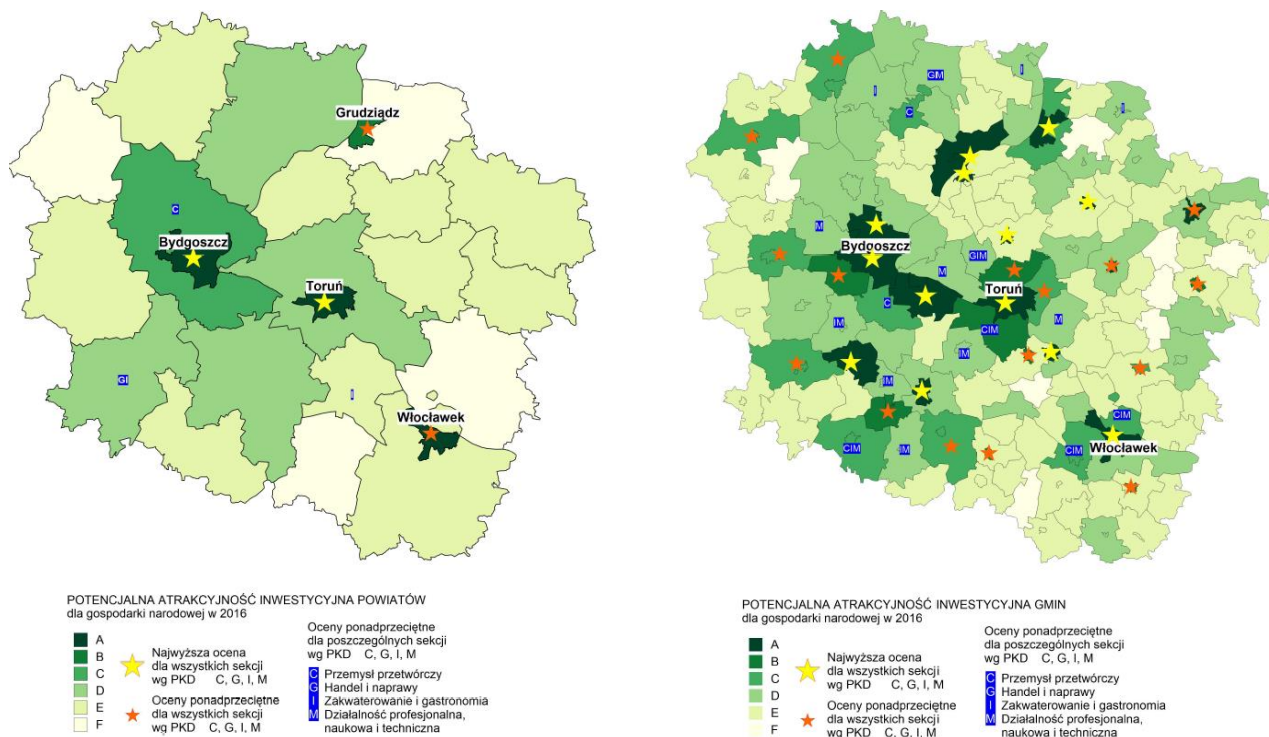
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2011*, Warszawa, październik 2011 i *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2017*, Warszawa, listopad 2017

<sup>1</sup> Raport ten wykorzystany jest m.in. w pracach przy realizacji projektu GOSPOSTRATEG: REGIOGMINA.

<sup>2</sup> Opis metody oceny potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej – H. Godlewska-Majkowska, D. Perło „Zastosowanie metody wagowo-korelacyjnej i modelowania miękkiego do analizy atrakcyjności inwestycyjnej powiatów w Polsce”, Zarządzanie i Finanse, Nr 3/2017 str. 187-215

<sup>3</sup> klasyfikacja dokonana jest w skali od A (najbardziej atrakcyjne) do F (najmniej atrakcyjne) w oparciu o wskaźnik syntetyczny obliczony ze zmiennych w obszarach badawczych: zasoby pracy, infrastruktura techniczna, infrastruktura społeczna, rynkowy i administracja

Analiza wskazuje również na dość duże przestrzenne zróżnicowanie potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w regionie. W badaniach ocenie poddane zostały sekcje gospodarki narodowej: C-przemysł przetwórczy, G – handel i naprawy, I – zakwaterowanie i gastronomia, M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna które uznano za stanowiące trzon gospodarki regionalnej. Wyróżniono JST osiągające wartości ponadprzeciętne w poszczególnych sekcjach. Gwiazdami wyróżniono JST osiągające we wszystkich badanych sekcjach najwyższe wartości (żółte gwiazdy) oraz wartości ponadprzeciętne (pomarańczowe gwiazdy).



**Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów i gmin woj. kujawsko-pomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji w 2016 r.**

Źródło: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2017, Województwo Kujawsko-Pomorskie (Warszawa, listopad 2017)*

W grupie powiatów najwyżej ocenione zostały miasta na prawach powiatu: Bydgoszcz, Toruń (żółte gwiazdy<sup>4</sup>) oraz Grudziądz, Włocławek (pomarańczowe gwiazdy<sup>5</sup>).

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione/wyróżnione zostały:

- złotą gwiazdą: Bydgoszcz, Chełmno, Chełmża, Ciechocinek, Grudziądz, Inowrocław, Toruń, Wąbrzeźno, Włocławek,
- pomarańczową gwiazdą: Aleksandrów Kujawski, Brodnica, Golub- Dobrzyń, Kowal, Lipno, Radziejów, Rypin.

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione/wyróżnione zostały:

- złotą gwiazdą: Osielsko,
- pomarańczową gwiazdą: Białe Błota, Lubicz, Łysomice.

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione/wyróżnione zostały:

- złotą gwiazdą: Barcin, Solec Kujawski, Świecie,
- pomarańczową gwiazdą: Janikowo, Kruszwica, Nakło nad Notecią, Sępólno Krajeńskie, Tuchola, Żnin.

<sup>4</sup> Jest to najwyższe wyróżnienie - oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie

<sup>5</sup> Oznacza, że powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych)

## 2 Tereny rozwoju gospodarczego w dokumentach strategicznych województwa kujawsko-pomorskiego

### 2.1 Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+ została przyjęta Uchwałą Nr XLI/693/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 października 2013r. W Strategii zidentyfikowano cztery priorytety rozwoju województwa do 2020 roku. Stanowią one najważniejsze i najpilniejsze do realizacji „potrzeby rozwojowe” województwa. Wyróżniono: konkurencyjną gospodarkę, modernizację przestrzeni wsi i miast, silną metropolię oraz nowoczesne społeczeństwo. Oprócz ww. priorytetów wskazano osiem celów strategicznych.

W dokumencie tym wielokrotnie podkreśla się konieczność rozwoju terenów inwestycyjnych.

Priorytetem celu strategicznego Gospodarka i miejsca pracy jest zwiększenie liczby miejsc pracy. Wśród głównych działań związanych z tworzeniem miejsc pracy i zwiększaniem poziomu przedsiębiorczości Strategia wskazuje potrzebę tworzenia przestrzeni inwestycyjnej, czyli terenów rozwoju przedsiębiorczości zarówno nowych - greenfield jak również ponowne wykorzystanie terenów już zagospodarowanych – brownfield. Wśród atrakcyjnych lokalizacji wskazuje ponadto obszary przywęzłowe w sąsiedztwie dróg szybkiego ruchu. Rozwój terenów inwestycyjnych w rejonach dobrze dostępnych komunikacyjnie (dotyczy to wszystkich rodzajów transportu) będzie, zgodnie ze Strategią, realizacją idei „Kujawsko-Pomorskiego Obszaru Gospodarczego”, łączącego tereny inwestycyjne i infrastrukturę przeładunkową (platforma multimodalna, kolejowe platformy przeładunkowe, Airport City –tereny inwestycyjne przy porcie lotniczym w Bydgoszczy). Strategia zakłada wsparcie rozwoju terenów inwestycyjnych w rejonach dobrze dostępnych komunikacyjnie, wraz z dopuszczeniem wsparcia inwestycji komunikacyjnych służących ich obsłudze (w tym modernizacji dróg lokalnych). W celu Dostępność i spójność podtrzymuje dążenie do realizacji węzła autostradowego w Dźwierznie dla zapewnienia dostępności rejonu Chełmży, w tym terenów inwestycyjnych w tej gminie.

W określonych przypadkach zakłada wsparcie terenów inwestycyjnych poprzez ich przygotowanie infrastrukturalne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i zaopatrzenia w energię. Przewiduje dalsze wspieranie parków przemysłowych oraz specjalnych stref ekonomicznych – pod warunkiem gwarancji bezpośredniego lub pośredniego (poprzez kooperację) generowania znacznej liczby miejsc pracy.

W celu Nowoczesny sektor rolno-spożywczy Strategia zakłada rozwój specjalnych stref inwestycyjnych dla rolnictwa w ramach tworzonej przestrzeni inwestycyjnych. Mają one pozwolić na koncentrację działalności powiązanych z obsługą rolnictwa i rozwojem przetwórstwa – jak np. zakładów przetwórczych, centrów logistycznych, instytucji otoczenia biznesu. Takie działanie przewidziane zostało m.in. w Obszarze Strategicznej Interwencji „Kujawy - wyspecjalizowana strefa gospodarcza dla rolnictwa”.<sup>6</sup>

Strategia zakłada również rozwój działalności gospodarczych na bazie potencjałów endogenicznych - wyznaczanie i urządzenie terenów inwestycyjnych przewidziane zostało m.in. w OSI „Bory Tucholskie – strefa wykorzystania północno-zachodniej części województwa”. W OSI „Wzrost zatrudnienia”, który dotyczy obszaru całego województwa, potrzebę szczególnej interwencji wskazano w obszarach położonych poza ścisłym centrum województwa, zwłaszcza we wschodniej części województwa w której kumulują się problemy społeczno-gospodarcze.<sup>7</sup>

<sup>6</sup> Obszary Strategicznej Interwencji to obszary tematyczne i przestrzenne, do których będzie w szczególny sposób adresowana polityka regionalna. Strategia wskazała dziewięć takich obszarów

<sup>7</sup> Stanowią one OSI „Przełamanie zapaści społeczno-gospodarczej wschodniej części województwa”

Zgodnie z ustaleniami Strategii za rozwój przestrzeni inwestycyjnej odpowiedzialne są samorządy lokalne, samorząd województwa oraz inwestorzy prywatni. Samorząd województwa pełnić ma rolę inicjującą i wspierającą oraz wykonawczą lub wykonawczą w partnerstwie w zakresie niektórych zadań.

Strategia przewidywała stworzenie specjalistycznego programu rozwoju gospodarczego województwa i wskazała zagadnienia które powinny być nim objęte:

- założenia zagospodarowania przestrzeni poprzemysłowych i powojeskowych na cele rozwoju działalności gospodarczych,
- założenia zagospodarowania przestrzeni popegeerowskich na cele rozwoju działalności gospodarczych,
- założenia rozwoju terenów inwestycyjnych w obszarach przywęzłowych,
- założenia wsparcia rozwoju terenów inwestycyjnych poprzez wyposażenie w podstawową infrastrukturę techniczną,
- założenia wsparcia rozwoju przedsiębiorczości przez instrument vouchera inwestycyjnego,
- wsparcie dla powstawania nowoczesnych przestrzeni biurowych, jako podstawy dla sektora BPO,
- wsparcie internacjonalizacji lokalnego biznesu,
- wsparcie dla pozyskiwania nowoczesnych inwestycji,
- wsparcie dla nowoczesnego wzornictwa przemysłowego,
- założenia rozwoju sektora otoczenia biznesu.

Program taki dotychczas nie powstał.

## 2.2 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego

Obowiązujący Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego przyjęty został uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. „Zbudowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych podnoszących konkurencyjność regionu i jakość życia mieszkańców” jest głównym celem Planu.

Plan powstał w zupełnie innych, niż obecne uwarunkowaniach, m.in. nie istniała autostrada A1 ani też drogi ekspresowe. Koncepcja zagospodarowania przestrzennego województwa przewidywała powstanie nowych dróg istotnych dla rozwoju województwa i wykreowanie wzdłuż nich pasm wysokiej aktywności społecznej i gospodarczej – głównie wzdłuż autostrady A1, dróg krajowych nr 5, 10 i 80. Pasma aktywności gospodarczej przewidywane były również wzdłuż dróg krajowych nr 15 od Brodnicy do Torunia, przez Inowrocław do Mogilna, nr 25 od Bydgoszczy po Koronowo oraz od Inowrocławia do Nowej Wsi Wielkiej i nr 67 z Włocławka do Lipna oraz wzdłuż dróg wojewódzkich nr 251 z Inowrocławia do Barcina i nr 412 od Inowrocławia w kierunku Kruszwicy.

W okresie ponad szesnastu lat obowiązywania tego Planu przestrzeń województwa uległa znacznej zmianie, m.in. za sprawą zrealizowanej autostrady A1, trwającej budowy drogi ekspresowej nr 5. Z przeprowadzonych przez Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku w 2014 r. badań wynika, że większość gmin położonych w sąsiedztwie węzłów autostrady A1 wskazuje w swoich dokumentach planistycznych tereny przeznaczone pod rozwój gospodarczy (powierzchnia takich terenów jest bardzo zróżnicowana – od kilku do kilkuset hektarów), natomiast gminy położone w przebiegu planowanej drogi ekspresowej S5 w niewielkim stopniu uwzględniły w swoich opracowaniach wykorzystanie tej drogi jako osi rozwoju gospodarczego. Z pewnością ulegać to będzie zmianie wraz z postępowaniem realizacji tej drogi.

Założenia koncentracji działalności gospodarczych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, w tym zwłaszcza obszarach przywęzłowych, pozostają aktualne i znalazły odzwierciedlenie w sporządzanym obecnie nowym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

W projekcie Planu szeroko poruszono kwestie terenów inwestycyjnych oraz form wspierania przedsiębiorczości. Oferta województwa w zakresie terenów inwestycyjnych jest bogata i obejmuje zarówno tereny greenfield jak i brownfield. Wskazano istniejące strefy aktywności gospodarczej i liczne podstrefy

Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej<sup>8</sup>, w których występują ułatwienia w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej. Wskazano także inne, dobrze przygotowane tereny inwestycyjne, m.in. w gminach: Brześć Kujawski, Bydgoszcz, m. Inowrocław, m. Lipno, Lubień Kujawski, Nakło nad Notecią, Sępólno Krajeńskie, Solec Kujawski, Szubin, Toruń, Ryńsk.

W projekcie Planu<sup>9</sup> zachowany zostaje cel główny<sup>10</sup> a jeden z sześciu celów szczegółowych „Przestrzeń atrakcyjna dla rozwoju gospodarki” poświęcony jest wykorzystaniu posiadanych przez województwo dużych możliwości rozwoju wynikających z istniejących uwarunkowań (m.in. położenia, w krajowej i międzynarodowej sieci transportowej, tradycji rolniczych i dogodnych warunków naturalnych do rozwoju rolnictwa, zasobów surowców mineralnych, walorów przyrodniczych i kulturowych).

Przewiduje się rozwój parków technologicznych i przemysłowych oraz wielkopowierzchniowych terenów inwestycyjnych w pasmach autostrady A1, dróg ekspresowych S5 i S10 (w terenach przywęzłowych). W celu jak najlepszego przygotowania terenów pod potencjalnych inwestorów zakłada się konieczność współpracy z samorządami lokalnymi. W ramach tej współpracy planuje się wspieranie uzbrajania terenów inwestycyjnych (wyposażenie w infrastrukturę techniczną) oraz wspieranie zapewnienia prawidłowej obsługi komunikacyjnej poprzez dostosowanie parametrów dróg łączących te tereny z drogami najwyższych kategorii oraz drogami włączonymi do sieci TEN-T. Ponadto wspierane będzie włączanie nowych stref gospodarczych w granice Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Znaczną rolę przypisuje się także wsparciu udzielanemu przedsiębiorcom tworzącym nowe miejsca pracy, tworzeniu przestrzeni pod rozwój naukowo-badawczy, wspieraniu dalszego rozwoju centrów logistycznych i obiektów otoczenia biznesu. Rozwój przedsiębiorczości wspierany będzie działaniami promocyjnymi oraz różnego typu zachętami (promocja terenów inwestycyjnych, aktywne pozyskanie inwestorów poprzez tworzenie zachęt do inwestowania, aktywne działania na rzecz rozwoju klastrów, rozwój instytucji otoczenia biznesu).

W części kierunkowej planu województwa w celu „Wysoka jakość przestrzeni dla mieszkańców” zakłada się dalszy wieloaspektowy rozwój miast i obszarów wiejskich. Miasta winny stanowić centra aktywizacji gospodarczej, koncentrujące miejsca pracy w zróżnicowanych formach działalności, także wysokospecjalistycznych, oddziałujące w sferze dojazdów do pracy na obszar wykraczający poza granice powiatów. Zaakcentowano konieczność wykorzystania położenia Włocławka i Grudziądza w bliskim sąsiedztwie węzłów autostrady A1, poprzez tworzenie warunków wzmacniających przyciąganie nowych inwestycji. Miasta te posiadają potencjał w postaci: wykwalifikowanych kadr, dobrych warunków zamieszkania, dostępu do usług, oferty dla potencjalnych inwestorów, dla których przygotowano tereny inwestycyjne o bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej. Istotne jest więc zachęcanie samorządów miast i gmin do podejmowania wspólnych inicjatyw, a następnie ich wspieranie.

W projekcie Planu podkreślono również znaczenie terenów inwestycyjnych w Bydgoszczy i Toruniu oraz w ich obszarze funkcjonalnym<sup>11</sup>. Dwa największe miasta województwa to ważne ośrodki przemysłowe, rozwojowi których służą zorganizowane tereny inwestycyjne, w tym należące do Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej bądź objęte jej patronatem w Bydgoszczy i Toruniu oraz funkcjonujący Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny i Toruński Park Technologiczny. Miasta te posiadają bogatą ofertę instytucji okołobiznesowych. Skupiają one na swym terytorium centra kongresowe i wystawiennicze, instytucje reprezentujące centrale międzynarodowych korporacji i firm, filie transgranicznych przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, takie jak: banki, firmy konsultingowe, reklamowe czy towarzystwa ubezpieczeniowe.

Z punktu widzenia rozwoju województwa istotnym wyzwaniem jest wykorzystanie do aktywizacji gospodarczej dobrze skomunikowanych, dużych obszarów inwestycyjnych przy węzłach autostrady A1, powstającej drogi ekspresowej S5 oraz planowanej S10. Dlatego też określono dla nich specjalny obszar funkcjonalny, co

<sup>8</sup> od 30 czerwca 2018 r. cała Polska objęta została specjalną strefą ekonomiczną (Polska Sfera Inwestycji) zgodnie ze zmianami w ustawie o wspieraniu nowych inwestycji z dnia 10 maja 2018r.

<sup>9</sup> Projekt Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego przyjęty Uchwałą Nr 14/588/2018 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2018 r. i oczekuje na przyjęcie przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego

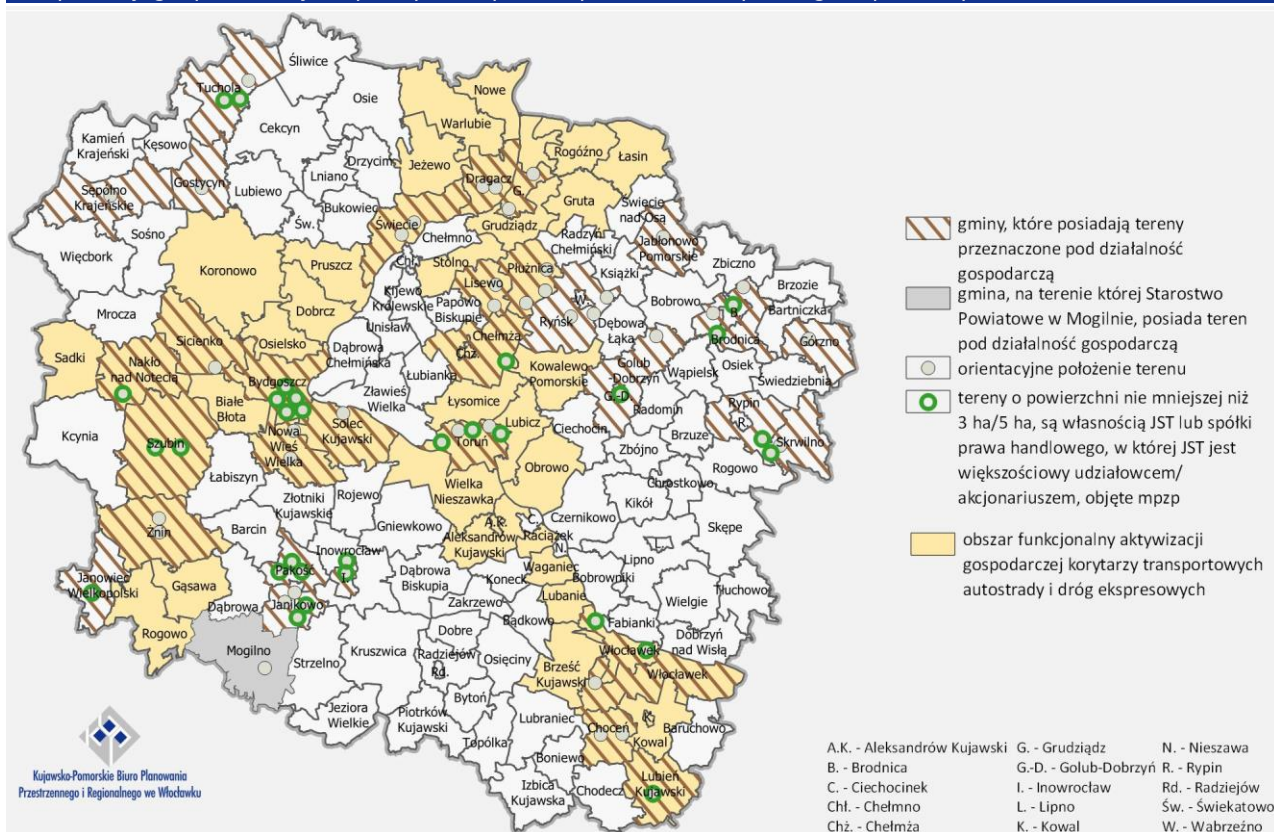
<sup>10</sup> Zbudowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych wzmacniających pozycję regionu oraz zapewniających wysoką jakość warunków życia jego mieszkańcom

<sup>11</sup> Część projektu Planu województwa stanowi Plan miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich Bydgoszczy i Torunia



powinno pozwolić na skoordynowanie polityk prowadzonych na wszystkich poziomach w celu koncentracji działalności gospodarczych w zorganizowanych już terenach inwestycyjnych w obszarach przywęzłowych oraz racjonalne planowanie nowych terenów dla rozwoju działalności gospodarczych z uwzględnieniem zapewnienia dostępności transportowej i wyposażenia w infrastrukturę a także minimalizowania negatywnego wpływu takich terenów na środowisko.

**Mapa 1. Tereny inwestycyjne wskazane przez JST w badaniu ankietowym na tle Obszaru Funkcjonalnego aktywizacji gospodarczej korytarzy transportowych autostrady i dróg ekspresowych**



Źródło: Opracowanie własnych

Ponad połowa terenów inwestycyjnych wskazanych w przeprowadzonym badaniu ankietowym ulokowana jest w wyznaczonym w projekcie Planu obszarze funkcjonalnym (37 terenów inwestycyjnych, w tym 15 terenów spełniających podstawowe kryteria: powierzchnia nie mniejsza niż 3 ha/5 ha, są własnością JST lub spółki prawa handlowego, w której JST jest większościowym udziałowcem/ akcjonariuszem oraz objęte są obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego).

### 3 Bazy ofert terenów inwestycyjnych

#### Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE)<sup>12</sup>

funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu (Departament Planowania Strategicznego i Rozwoju Gospodarczego Wydział Rozwoju Gospodarczego).

COIE realizuje zadania w zakresie promocji eksportu oraz pozyskania i obsługi inwestorów. Działania dotyczą zarówno bezpośredniej obsługi przedsiębiorców (np. przekazywanie informacji o kontrahentach zagranicznych oraz o możliwościach eksportowych) jak i działalności informacyjno-konferencyjnej. Działania te uzupełnia działalność wydawnicza - wydawany regularnie Katalog Produktów Eksportowych „Made in Kujawsko-

<sup>12</sup> na podstawie porozumienia ramowego, zawartego pomiędzy Ministrem Gospodarki i Województwem Kujawsko-Pomorskim w sierpniu 2010 r. COIE jest regionalną jednostką ogólnopolskiej sieci Centrów Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE), która powstała w ramach projektu systemowego Ministra Gospodarki "Wsparcie dla sieci Centrów obsługi Inwestorów i Eksporterów"

Pomorskie”. COIE wspomaga także działania Urzędu Marszałkowskiego w zakresie organizacji wydarzeń gospodarczych zwłaszcza tych z udziałem gości z zagranicy. W 2018 roku Kujawsko-Pomorskie COIE wykonało 216 usług „pro-eksport” dla przedsiębiorców z regionu.

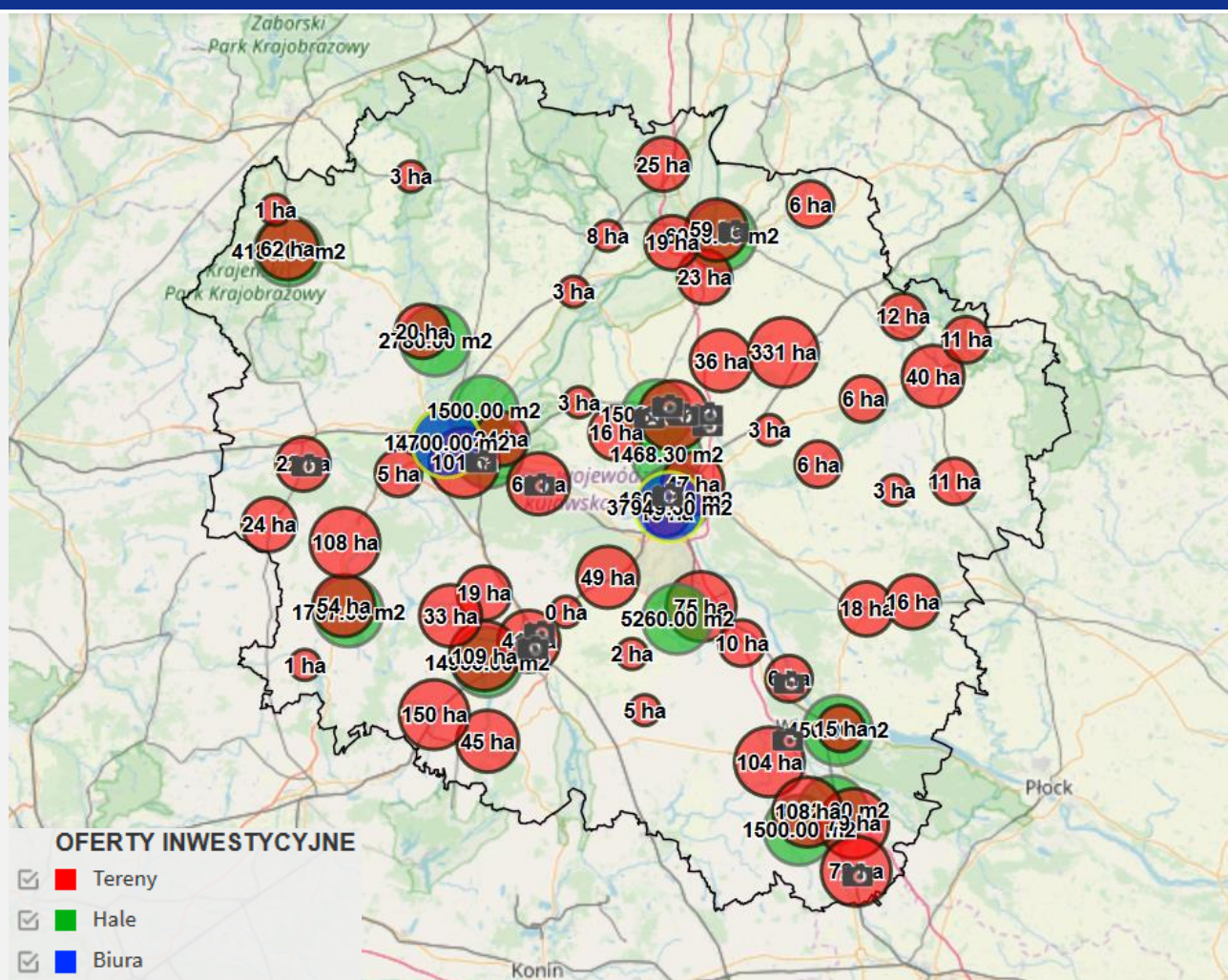
Centrum współpracuje z Polską Agencją Inwestycji i Handlu S.A. przy obsłudze projektów inwestycyjnych oraz prowadzi samodzielnie obsługę inwestorów którzy zgłaszają się bezpośrednio do COIE.

COIE prowadzi bazę terenów inwestycyjnych w formie interaktywnej mapy dostępnej na stronie <https://coi.mapa.kujawsko-pomorskie.pl> umożliwiającej również dostęp do szczegółowych danych opisujących każdy z terenów, obejmujących m.in.: położenie, powierzchnię, uzbrojenie w media infrastruktury technicznej, dostępność komunikacyjną, klasyfikację gruntów, orientacyjną cenę gruntu, sytuację planistyczną, zagospodarowania przestrzennego. Udostępnione są także zdjęcia terenów.

Budowa bazy danych odbywa się przy ścisłej współpracy z samorządami oraz instytucjami okołobiznesowymi działającymi na rzecz rozwoju województwa.

W bazie prowadzonej przez kujawsko-pomorskie COI znajduje się 216 terenów inwestycyjnych<sup>13</sup>.

Mapa 2. Oferty inwestycyjne w bazie Centrum Obsługi Inwestorów i Eksportu



Źródło: Strona internetowa COIE: <https://coi.mapa.kujawsko-pomorskie.pl>

<sup>13</sup> Dostęp do strony <https://coi.mapa.kujawsko-pomorskie.pl> w dniu 28.11.2019

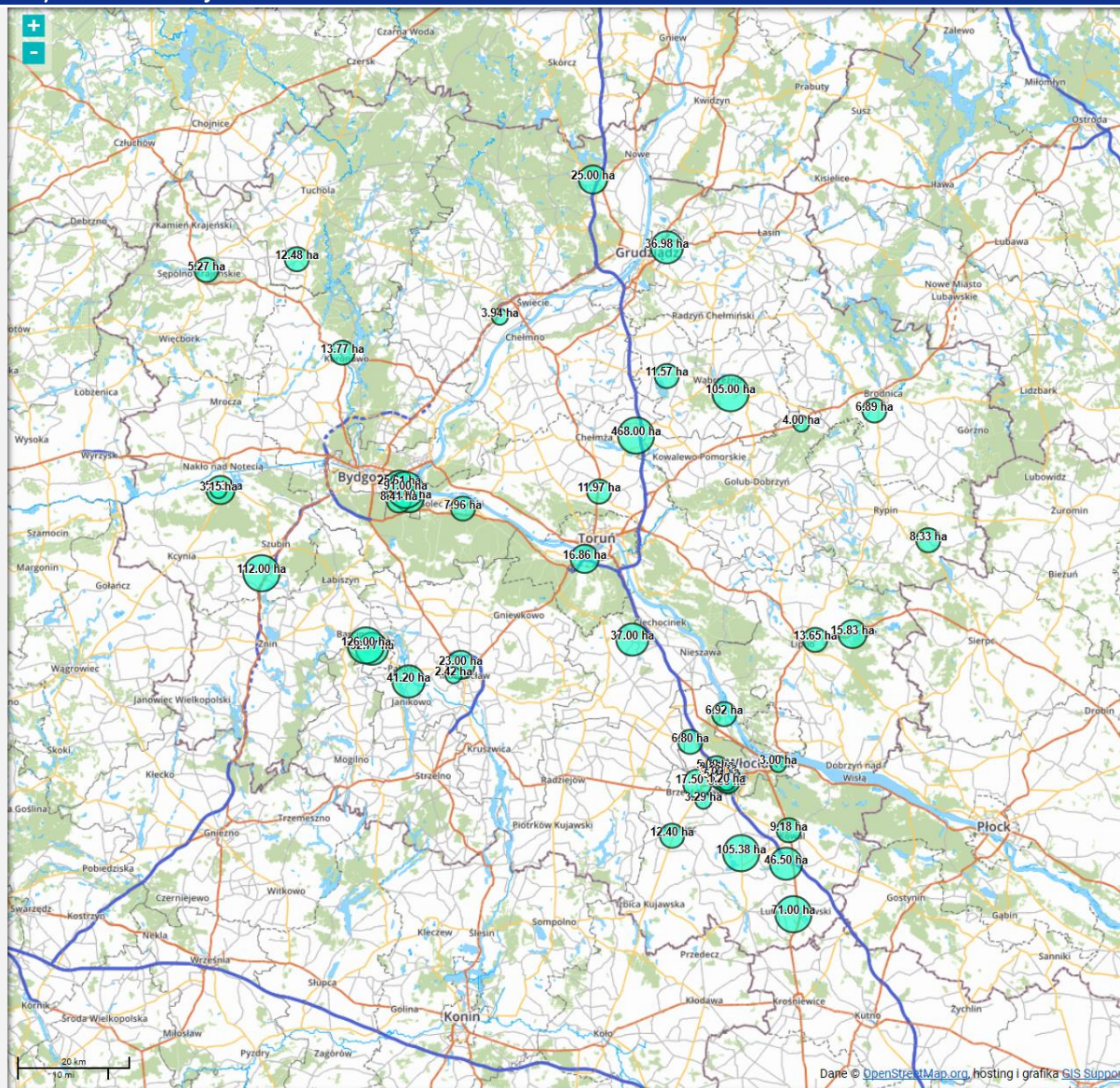
W latach 2017 i 2018 COIE pozyskało dwóch dużych inwestorów, którzy ulokują swoje inwestycje w Brześciu Kujawskim - firmę Konsberg Automotive oraz LPP (właściciel marek RESERVED, MOHITO, House, Cropp i SiNSAY). W 2018 roku z powodzeniem prowadzono także inwestora – firmę Kitron, co zaowocowało na początku 2019 roku rozpoczęciem budowy fabryki w Grudziądzu. W 2018 roku COI obsługiwało 70 projektów związanych z potencjalnymi inwestycjami. Obsługa każdego projektu wiąże się z przekazaniem inwestorowi bardzo dużych ilości danych dotyczących tak regionu jak i poszczególnych rozpatrywanych lokalizacji. W blisko połowie projektów lokalizacje z regionu zostawały wybrane spośród zgłaszanych również przez inne regiony, na tzw. „short listę”, a więc były poważnie rozpatrywane przez inwestora.

### Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna (PSSE)

Jednym z działań Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej jest promowanie terenów inwestycyjnych. PSSE, podobnie jak COIE, bazę ofert prowadzi w formie interaktywnej mapy, dostępnej na stronie <http://mapa.strefa.gda.pl>.

W bazie PSEE znajduje się 66 terenów inwestycyjnych<sup>14</sup> z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

**Mapa 3. Oferty inwestycyjne z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w bazie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej**



Źródło: Strona internetowa PSSE: <http://mapa.strefa.gda.pl>

<sup>14</sup> Dostęp do strony <http://mapa.strefa.gda.pl> w dniu 29.11.2019

Należy zwrócić uwagę że nie wszystkie tereny inwestycyjne posiadane przez jednostki samorządu terytorialnego są umieszczone w bazach prowadzonych przez COIE oraz PSSE. JST promują je głównie poprzez swoje strony internetowe.

## 4 Dotychczasowe wsparcie terenów inwestycyjnych

Informację o dotychczasowym wsparciu projektów dotyczących terenów inwestycyjnych środkami Unii Europejskiej w perspektywie 2007-2013 oraz 2014-2020 zawarto w głównej części opracowania.<sup>15</sup>

W ramach RPO WK-P 2014-2020 Samorząd Województwa realizuje wieloletnie projekty własne mające na celu wspieranie rozwoju gospodarczego.<sup>16</sup>

Jednym z nich był projekt Expressway – promocja terenów inwestycyjnych. Celem projektu jest wypromowanie terenów inwestycyjnych znajdujących się w województwie, położonych wzdłuż autostrady A1 oraz drogi ekspresowej S5. Liderem projektu jest Województwo Kujawsko-Pomorskie, a partnerami 7 gmin (Gmina Chełmża, Gmina Kowal, Gmina Brześć Kujawski, Gmina Aleksandrów Kujawski, Gmina Świecie, Gmina Płużnica, Gmina Chocień). Projekt trwa od 1 czerwca 2016 do 30 czerwca 2023r. W ramach tego projektu w 2018r. partnerzy projektu uczestniczyli w Międzynarodowych Targach Inwestycji i Nieruchomości Expo Real 2018 w Monachium. Podjęto również szereg działań informacyjno-promocyjnych przyczyniających się do realizacji celów projektu, w tym: wykonanie filmów promocyjnych terenów inwestycyjnych (prezentowanych podczas różnych wydarzeń i imprez); zrealizowanie kampanii reklamowej na nośnikach wielkoformatowych typu megaboard (tereny w gminie Brześć Kujawski promowane na lotniskach w Gdańsku, w Bydgoszczy oraz na telebimie we Włocławku); zorganizowanie dwóch szkoleń mających na celu zwiększenie kompetencji przedstawicieli lokalnych samorządów z zakresu sporządzania ofert inwestycyjnych i obsługi inwestorów w ramach realizacji projektu oraz przygotowanie Katalogu Produktów Eksportowych.

W ramach projektu Invest in Bit CITY 2 promowano potencjał gospodarczy województwa kujawsko-pomorskiego oraz atrakcyjność inwestycyjną miast prezydenckich regionu. W projekcie uczestniczy Województwo Kujawsko-Pomorskie jako lider oraz 6 partnerów (Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego - reprezentująca Miasto Bydgoszcz, Gmina Miasta Toruń, Gmina-Miasto Grudziądz, Gmina Miasto Włocławek, Miasto Inowrocław oraz Kujawsko-Pomorskie Samorządowe Stowarzyszenie „Europa Kujaw i Pomorza”). Projekt trwa od 1 czerwca 2016r. do 30 czerwca 2023r. W ramach tego projektu uczestniczono w targach nieruchomości Expo Real; konferencji Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL) w Poznaniu, mającej na celu wspieranie rozwiązań, które sprzyjają przedsiębiorczości i zaawansowanym praktykom biznesowym; konferencji ASPIRE; Forum Rynku Nieruchomości w Sopocie, imprezach wystawienniczo-konferencyjnych w Lizbonie, Londynie i Sztokholmie. W ramach projektu szeroko promowano tereny inwestycyjne: w ogólnopolskiej kampanii w prasie branżowej i kampanii billboardowej, a także z wykorzystaniem Polskich Linii Lotniczych LOT. W Bydgoszczy i w Toruniu zorganizowano własne wydarzenia promocyjne. Przygotowano również film promujący Partnerów. W Brukseli zorganizowano spotkanie informacyjno-promocyjne z belgijskimi przedsiębiorcami i Instytucjami Otoczenia Biznesu. W ramach działań cyklicznych przygotowano materiały informacyjne na stronę Kujawsko-Pomorskiego Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, Kujawsko-Pomorskiego Centrum Obsługi Inwestora.

Celem projektu Wsparcie umiędzynarodowienia kujawsko-pomorskich MŚP oraz promocja potencjału gospodarczego regionu jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz budowanie marki gospodarczej województwa tak, aby efektywnie konkurowała na rynkach międzynarodowych. W projekcie uczestniczy Województwo Kujawsko-Pomorskie jako lider oraz Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. jako partner. Projekt trwa od 1 marca 2017 do 31 grudnia 2020r.

<sup>15</sup> Raport z przeprowadzonego badania dotyczącego terenów inwestycyjnych na potrzeby programowania regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027, KPBPPiR we Włocławku, październik-listopad 2019

<sup>16</sup> Informacja o projektach i ich realizacji pochodzi z Raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2018 r., Toruń, kwiecień 2019 r.. Załącznik do uchwały nr 16/647/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.

W ramach tego projektu uczestniczono w targach zagranicznych i krajowych oraz zorganizowało giełdy kooperacyjne dla przedsiębiorców w ramach szeregu imprez tematycznych.

Dotychczas nie powstał wskazany w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+ program rozwoju gospodarczego województwa.

Samorząd Województwa w 2019 roku podjął współpracę z partnerami - Szkołą Główną Handlową i Uniwersytetem Mikołaja Kopernika przy projekcie Regiogmina<sup>17</sup> w ramach którego globalna firma doradcza PwC przygotowuje program rozwoju gospodarczego regionu 2021-2027, uruchomi też regionalne obserwatorium gospodarcze i przeprowadzi pilotaż rekomendowanych w programie narzędzi pobudzających gospodarkę.

## 5 Uwarunkowania wsparcia terenów inwestycyjnych wynikające z Umowy Partnerstwa

### 5.1 Umowa Partnerstwa 2014-2020

Jest to dokument<sup>18</sup> określający kierunki interwencji funduszy europejskich w latach 2014-2020 trzech polityk unijnych w Polsce – Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa, którego instrumentami realizacji są krajowy i regionalne programy operacyjne. W ramach Celu tematycznego 3, dokument ten zakłada *Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)*

Uzupełnienie dla zakresu tego celu tematycznego (CT3), w związku z dużą dynamiką inwestycji infrastrukturalnych, w szczególności dotyczących dostępności transportowej, stanowią inwestycje w rozwój istniejącej lub stworzenie nowej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego. Wsparciem mogą zostać objęte działania dotyczące uporządkowania i przygotowania terenów inwestycyjnych (w szczególności prace studyjno-koncepcyjne, badania geotechniczne, kompleksowe wyposażenie w media, modernizacja wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych. W ramach inwestycji w zakresie terenów inwestycyjnych wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną – jako uzupełniający element projektu dotyczącego kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego - stanowią jedynie mniejszą część budżetu projektu. Projekty te uwarunkowane muszą być zapewnieniem właściwego dostępu do terenów inwestycyjnych finansowanego ze środków własnych beneficjenta lub w ramach projektu komplementarnego ze środków EFSI w ramach celu 4, 17 lub 19 (CT4, CT7 lub CT9) zgodnie z warunkami określonymi w UP.

Preferencje mogą uzyskać projekty realizowane na nieużytkach, terenach zlokalizowanych w pobliżu inwestycji transportowych (autostrady, drogi szybkiego ruchu, linie kolejowe), terenach zdegradowanych, wymagających rewitalizacji, w związku ze zintensyfikowanym i udokumentowanym zapotrzebowaniem firm poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności. Projekty mające na celu przygotowanie terenów inwestycyjnych, stref aktywności gospodarczej mogą być realizowane pod warunkiem nie powielania dostępnej infrastruktury, chyba, że limit dostępnej powierzchni został wyczerpany. Wsparcie z programu operacyjnego przyznane na realizację projektu dotyczącego terenów inwestycyjnych podlega proporcjonalnemu zmniejszeniu w przypadku, gdy teren objęty projektem nie zostanie w pełni wykorzystany przez MŚP<sup>19</sup> w określonym terminie, nie później jednak niż na moment złożenia dokumentów zamknięcia danego programu.

<sup>17</sup> Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

<sup>18</sup> Umowa Partnerstwa 2014-2020 zatwierdzona przez Komisję Europejską 23 października 2017r. na podstawie decyzji wykonawczej C(2017) 6994 (notyfikowana 24 października 2017r.) – obowiązuje od 23.10.2017r.

<sup>19</sup> Na potrzeby wskaźnika uwzględniany jest status przedsiębiorcy na moment lokowania przedsiębiorcy na danym terenie.

Dostosowane do potrzeb potencjalnych inwestorów otoczenie gospodarcze w postaci uzbrojenia terenów inwestycyjnych może zostać uzupełnione realizacją kompleksowych i skoordynowanych działań wzmacniających wizerunek regionalnej gospodarki obejmujących m.in. promocję gospodarczą regionu w wymiarze krajowym i międzynarodowym. Dla realizacji zadań związanych z promocją gospodarczą niezbędne jest wypracowanie wspólnie z partnerami gospodarczymi, spójnej polityki inwestycyjnej regionu.

Umowa Partnerstwa stanowi ramę do określania szczegółowej zawartości programów operacyjnych. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020 (RPO WK-P 2014-2020) wsparciu terenów inwestycyjnych dedykuje Oś Priorytetową 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu a w niej, w ramach działania 1.4. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, Poddziałanie 1.4.3 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego. Dotychczasowe wsparcie w tym zakresie opisano w rozdziale 4.

W przeprowadzonych badaniach ankietowych<sup>20</sup> jednostki samorządu terytorialnego wskazały na ograniczenia w możliwości uzyskania wsparcia na rozwój terenów inwestycyjnych. Należą do nich:

- zapis mówiący o tym, że koszty budowy dróg muszą stanowić mniejszą część wydatków w projekcie,
- uznanie za koszt kwalifikowany realizację uzbrojenia tylko na terenie inwestycyjnym.

Część kosztów związanych z przygotowaniem terenów inwestycyjnych, w szczególności doprowadzenie dróg i infrastruktury do tych terenów, samorządy ponosić muszą zatem we własnym zakresie.

Jako ograniczenie w możliwości wykorzystania środków UE wskazano również dedykowanie środków wyłącznie małym i średnim przedsiębiorcom, zauważana jest potrzeba stworzenia możliwości udzielenia wsparcia dużym przedsiębiorcom.

## 5.2 Projekt Założeń Umowy Partnerstwa 2021-2027 przedstawiony do konsultacji w dniu 24 lipca 2019r.

Obecnie w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej trwają prace nad projektem Umowy Partnerstwa, która jest dokumentem strategicznym na poziomie krajowym wykorzystania funduszy unijnych w latach 2021-2027. Projekt założeń tego dokumentu przedstawiony został do konsultacji społecznych w dniu 24 lipca 2019r.

W kontekście nowej perspektywy finansowej niezbędne są działania zmierzające do zmniejszania dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego podregionów oraz przeciwdziałania kumulacji problemów społeczno-gospodarczych, szczególnie na obszarach peryferyjnych, położonych z dala od dużych ośrodków miejskich i na styku województw. Istotne jest również zmniejszanie różnicowań wewnątrzmijskich oraz poprawa warunków i jakości życia mieszkańców na obszarach zdegradowanych, poprawa atrakcyjności inwestycyjnej oraz rozwój przedsiębiorczości. W kontekście zapewnienia spójności terytorialnej znaczenie ma także zwiększenie poziomu dostępu do usług (edukacyjnych, zdrowotnych, z zakresu kultury, społecznych, transportowych, doradztwa biznesowego) i podstawowych dóbr warunkujących włączenie się mieszkańców tych obszarów w procesy rozwojowe w szczególności z wykorzystaniem potencjału społeczności lokalnych i sektora ekonomii społecznej i solidarnej.

Pierwszym z celów polityki w tym projekcie jest – „*Bardziej inteligentna Europa (Smarter Europe)*”. Interwencja w ramach tego celu będzie zróżnicowana terytorialnie, zarówno pod względem formy, jak i zakresu wsparcia. Zakłada się w szczególności precyzyjne dostosowanie rozwiązań dla obszarów słabszych gospodarczo, w których problemem jest zarówno dostęp do finansowania, jak i niewystarczające kompetencje przedsiębiorców, często na bardzo podstawowym poziomie.

---

<sup>20</sup> Szczegóły w opracowaniu Raport z przeprowadzonego badania dotyczącego terenów inwestycyjnych na potrzeby programowania regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027, KPBPPiR we Włocławku, październik-listopad 2019

Głównym celem interwencji w obszarze tego celu rozwojowego będzie wzrost produktywności polskiej gospodarki. Osiągnięcie tego celu umożliwią działania skoncentrowane na celach szczegółowych:

- 1) wzrost innowacyjności gospodarki,
- 2) restrukturyzacja i modernizacja sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Wsparcie działalności B+R i innowacyjności będzie się skoncentrowało na obszarach priorytetowych, istotnych z punktu widzenia przyszłości gospodarki oraz wyzwań społecznych. Kontynuowany będzie proces przedsiębiorczego odkrywania na rzecz inteligentnych specjalizacji. Nadal wspierana będzie działalność innowacyjna przedsiębiorstw każdej wielkości. Konieczne będzie również wspieranie dalszych działań na rzecz sieciowania dużych przedsiębiorstw z innowacyjnymi MSP.

Należy zwrócić uwagę na wymiar terytorialny polityki spójności na lata 2021-2027. Dodatkowe wsparcie polegające na przykład na preferencjach w kryteriach wyboru projektów, wydzielonej osi priorytetowej, liście projektów, ma być przewidziane dla Obszarów Strategicznej Interwencji.

Zgodnie z projektem Założeń Umowy Partnerstwa „regiony mogą - zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą i potrzebami - realizować wymiar terytorialny wyznaczając swoje obszary strategicznej interwencji jako odpowiedź na problemy rozwojowe, np. dostępność transportową peryferii wojewódzkich do miast subregionalnych czy stolicy województwa, rekultywacja terenów przemysłowych, specjalne strefy ekonomiczne w powiązaniu z inteligentnymi specjalizacjami. Kształtując w ten sposób politykę rozwoju regionalnego należy unikać nadmiernej koncentracji wsparcia, kierując się zrównoważonym rozwojem całego kraju.”

## 6 Założenia RPO WK-P na lata 2021-2027

W dniu 3 lipca br. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął uchwałę w sprawie przyjęcia projektu Założeń Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027.<sup>21</sup> W dokumencie tym określone zostały wstępne obszary wsparcia w ramach przyszłej perspektywy finansowej - wskazane zostały cele polityki oraz przypisane do nich cele szczegółowe. Projekty dotyczące kompleksowego przygotowania i uzbrojenia terenu przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele działalności gospodarczych będą mogły uzyskać dofinansowanie w ramach celu pierwszego i trzeciego.

Cel Polityki 1. *Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej.* Cel szczegółowy (iii) *Zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne.*

Według Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) wyzwaniem dla województwa kujawsko-pomorskiego jest „wykorzystanie potencjału rozwojowego dla zwiększenia konkurencyjności gospodarki i jednocześnie zapewnienie warunków dla trwałego i zrównoważonego rozwoju. Działania w tym obszarze będą dotyczyły wzmocnienia proaktywnej polityki innowacyjnej poprzez doskonalenie płaszczyzny współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a otoczeniem wsparcia innowacji w ramach krajowych i regionalnych systemów innowacji; tworzenia przyjaznych warunków dla rozwoju przedsięwzięć gospodarczych (m.in. infrastruktura techniczna i społeczna, okołobiznesowa) oraz zapewnienie efektywnego systemu finansowania przedsięwzięć rozwojowych w regionach”.<sup>22</sup>

Zwiększenie potencjału we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań jest możliwe poprzez inwestycje produkcyjne, sprzęt, oprogramowanie, transfer wiedzy i wykorzystywanie zaawansowanych technologii, przyciągnięcie innowatorów o dużym potencjale. Istotnym jest tworzenie dobrej jakości usług start-up przez IOB (kompleksowość i efektywność wsparcia poprzez: inkubację + mentoring + wsparcie kapitałowe). Wzrost konkurencyjności MŚP będzie możliwy poprzez bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw dzięki inwestycjom mającym na celu unowocześnienie ich oferty, skutecznej adaptacji do zmieniających się warunków zewnętrznych, sprostaniu międzynarodowej konkurencji. Należy podjąć działania służące zapewnieniu przyjaznego otoczenia biznesu poprzez wzmocnienie infrastruktury biznesowej, powiązań między badaniami, innowacjami i przemysłem, a także poprzez dalszy rozwój instrumentów

<sup>21</sup> Uchwała nr 26/1163/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie przyjęcia projektu Założeń Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027

<sup>22</sup> Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r.-str. 13

finansowych oraz lepsze ich ukierunkowanie do poszczególnych etapów cyklu innowacji. Ważnym jest zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw poprzez implementację innowacji produktowych/usługowych, wdrażanie prac B+R i zwiększenie zastosowania innowacyjnych rozwiązań w firmie. Wsparcie ukierunkowane będzie na umiędzynarodowienie przedsiębiorstw w związku z postępującym procesem globalizacji. Dla wzrostu konkurencyjności sektora MŚP ważnym jest tworzenie korzystnych warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorstw, np. tworzenie nowej i rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego oraz przygotowanie terenów inwestycyjnych. Istnieje możliwość wykorzystania instrumentów finansowych jako elementu umożliwiającego wielokrotne wsparcie przedsiębiorstw w ramach odnawialnej puli środków. Istotnym będzie również transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej oraz na gospodarce o obiegu zamkniętym.

Główne typy projektów przewidziane do realizacji (dotyczące terenów inwestycyjnych):

- tereny inwestycyjne / infrastruktura biznesowa

Jako beneficjenci wskazani są: JST, Instytucje Otoczenia Biznesu

*Cel Polityki 3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych. Cel szczegółowy (iii) Rozwój i poprawa zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej*

Rozbudowa układu drogowego, poprawa stanu dróg i bezpieczeństwa drogowego nadal wymagają nakładów. Również potrzeba zapewnienia dobrej dostępności zewnętrznej, powiązania układu wewnętrznego z węzłami autostradowymi i drogami ekspresowymi, zapewnienia dostępności z terenu całego regionu do obydwu ośrodków stołecznych oraz dostępności do ośrodków powiatowych nie straciła na aktualności. Istniejąca potrzeba zapewnienia odpowiedniej łączności regionów i lokalnych społeczności oraz poprawa dostępności obszarów zmarginalizowanych z ważnymi ośrodkami społeczno-kulturalnymi zostanie zapewniona przez inwestycje w drogi lokalne. Efektem inwestycji będzie dalsze pomniejszanie skali marginalizacji poszczególnych części regionu oraz zwiększenie atrakcyjności ośrodków miejskich, szczególnie regionalnych i subregionalnych, pełniących ważne funkcje w lokalnych rynkach pracy. Realizacja CP3 będzie mieć wpływ na wzrost konkurencyjności regionu oraz zwiększenie możliwości inwestowania oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Główne typy projektów przewidziane do realizacji (dotyczące terenów inwestycyjnych):

- budowa/ przebudowa/ modernizacja sieci dróg niższych kategorii stanowiących brakujące połączenia do sieci TEN-T, portów lotniczych, terminali intermodalnych, centrów logistycznych i terenów inwestycyjnych z możliwością budowy ścieżek rowerowych w pasie budowanej/ przebudowywanej/ modernizowanej drogi oraz infrastruktury przeznaczonej specjalnie dla rowerów jako element projektu dotyczącego drogi.

Jako beneficjenci wskazani są: przedsiębiorstwa, JST, zarządcy infrastruktury służącej organizacji transportu zbiorowego publicznego, inne jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego

Istotna wydaje się potrzeba uwzględnienia przy formułowaniu ostatecznych zapisów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027 zgłaszanych przez jednostki samorządu terytorialnego problemów w dostępie do środków UE w perspektywie 2014-2020. Uzyskane w trakcie badań ankietowych informacje zawarte są w głównej części opracowania<sup>23</sup>, rozdział 2.3.

## 7 Krajowe regulacje prawne

W dniu 30 czerwca 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. poz. 1162), która znacząco zmieniła system wspierania nowych inwestycji w Polsce. Funkcjonujące w Polsce od końca lat 90-tych specjalne strefy ekonomiczne (SSE) zastąpione zostały nowym instrumentem - Polską


<sup>23</sup> Raport z przeprowadzonego badania dotyczącego terenów inwestycyjnych na potrzeby programowania regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027, KPBPPIR we Włocławku, październik-listopad 2019



Strefą Inwestycji (PSI)<sup>24</sup>. Fundamentalna zmiana polega na tym, że inwestor może skorzystać z preferencyjnych warunków dla biznesu nie na określonym obszarze, objętym działaniem specjalnej strefy ekonomicznej, lecz w dowolnym miejscu na terenie całej Polski. Inwestycja może uzyskać zwolnienie podatkowe na okres 10, 12 lub 15 lat, pod warunkiem spełnienia kryteriów kwalifikowalności. Ulgi w postaci zwolnienia z podatku CIT lub PIT są przyznawane przez Zarządzającego Obszarem na którym realizowana jest inwestycja<sup>25</sup> w formie decyzji, która określa w szczególności: okres obowiązywania decyzji, rodzaje działalności (wg kodów Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług)<sup>26</sup>.

Różnice pomiędzy dotychczas obowiązującymi zasadami a Polską Strefą Inwestycji obrazuje poniższy rysunek.

## SSE A PSI - RÓŻNICE I CZĘŚCI WSPÓLNE

	SSE	Polska Strefa Inwestycji
 <b>Forma wsparcia</b>		Zwolnienie z CIT lub PIT
 <b>Przedmiot wsparcia</b>		Inwestycja początkowa
 <b>Maksymalny poziom wsparcia</b>	Do 50%: wartości nakładów inwestycyjnych lub dwuletnich kosztów pracy (do 60% dla średnich przedsiębiorstw i do 70% dla małych przedsiębiorstw)	
 <b>Obowiązek utrzymania</b>	Utrzymanie wspieranej inwestycji, utworzonych miejsc pracy i zakupionych aktywów trwałych	
 <b>Forma decyzji administracyjnej</b>	Zezwolenie na prowadzenie działalności w SSE	Decyzja o wsparciu inwestycji
 <b>Lokalizacja</b>	Obszar objęty statusem SSE	Dowolne miejsce w Polsce
 <b>Okres zwolnienia podatkowego</b>	Do końca 2026 r. Zostało ponad 8 lat	od 10 do 15 lat zwolnienia w zależności od lokalizacji inwestycji
 <b>Ocena kryteriów przyznania zwolnienia z podatku CIT</b>	Kryteria ilościowe ograniczały się do nakładów inwestycyjnych i nowo utworzonych miejsc pracy. Wymóg formalny dotyczący poniesienia nakładów inwestycyjnych w wysokości min. 100 tys. EUR	Spełnienie kryteriów ilościowych (koszty inwestycji) i jakościowych (np. działalność badawczo-rozwojowa, tworzenie wysokopłatnych miejsc pracy, inwestycje w personel)

**Rysunek 3 Porównanie dotychczasowych zasad (Specjalnych Stref Ekonomicznych) z Polską Strefą Inwestycji**

Źródło: Polska Strefa Inwestycji. Zmiany prawne i organizacyjne, Colliers International, Polska, 2019

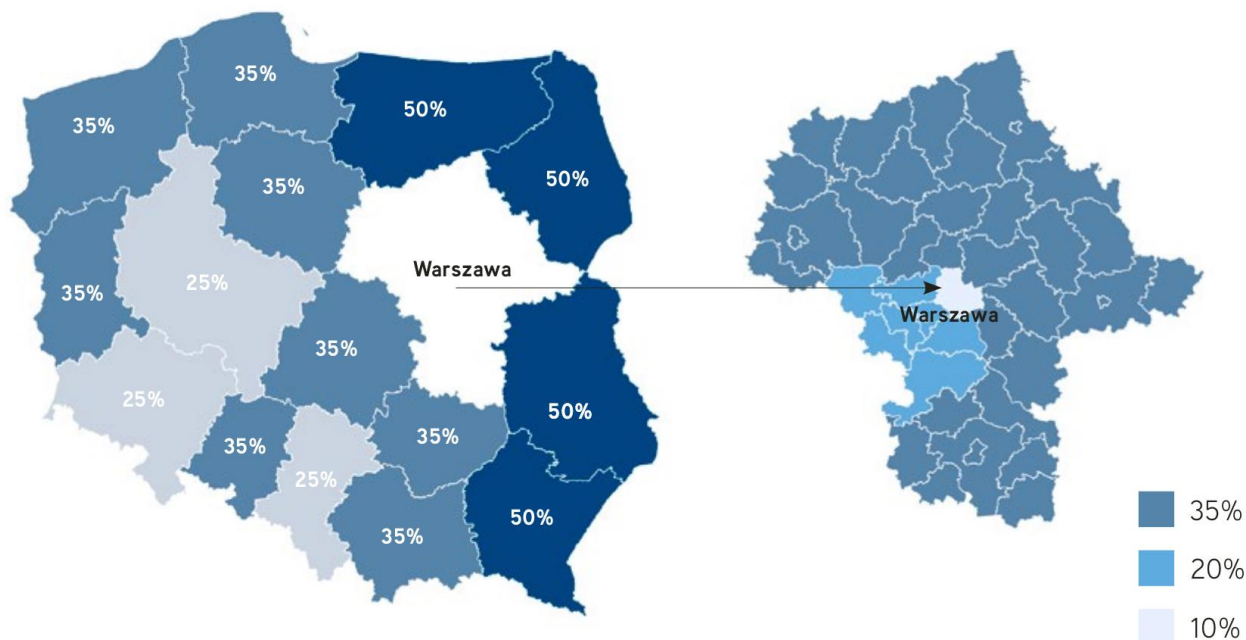
<sup>24</sup> Wydane wcześniej zezwolenia na prowadzenie działalności w SSE pozostają w mocy.

<sup>25</sup> W województwie kujawsko-pomorskim zarządzającym obszarem na mocy rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. jest Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna

<sup>26</sup> Nie wymienione w decyzji działalności podlegają standardowemu opodatkowaniu podatkiem PIT lub CIT

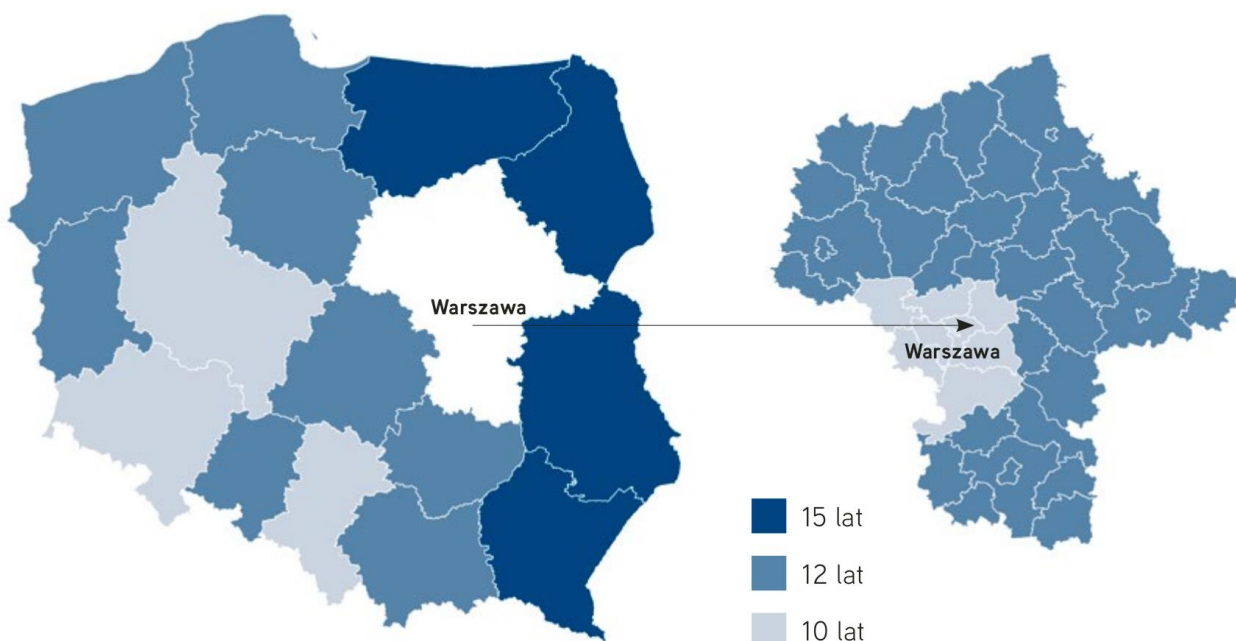
Wysokość pomocy publicznej w formie zwolnienia z podatku dochodowego CIT lub PIT ustala się na podstawie mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (stanowiącą % kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą regionalną).

Kujawsko-pomorskie należy do najliczniejszej grupy województw w których intensywność pomocy (35%, a wsparcie dla średnich oraz małych i mikro przedsiębiorców zwiększa się odpowiednio o 10 i 20 procent) i okres jej obowiązywania (12 lat) jest średni.



**Rysunek 4 Intensywność pomocy regionalnej na lata 2014-2020<sup>27</sup>**

Źródło: Polska Strefa Inwestycji. Zmiany prawne i organizacyjne, Colliers International, Polska, 2019



**Rysunek 5 Okres zwolnienia z podatku dochodowego wg lokalizacji**

Źródło: Polska Strefa Inwestycji. Zmiany prawne i organizacyjne, Colliers International, Polska, 2019

<sup>27</sup> zgodnie z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 878)

W celu uzyskania wsparcia inwestor musi spełnić szereg kryteriów jakościowych i ilościowych.

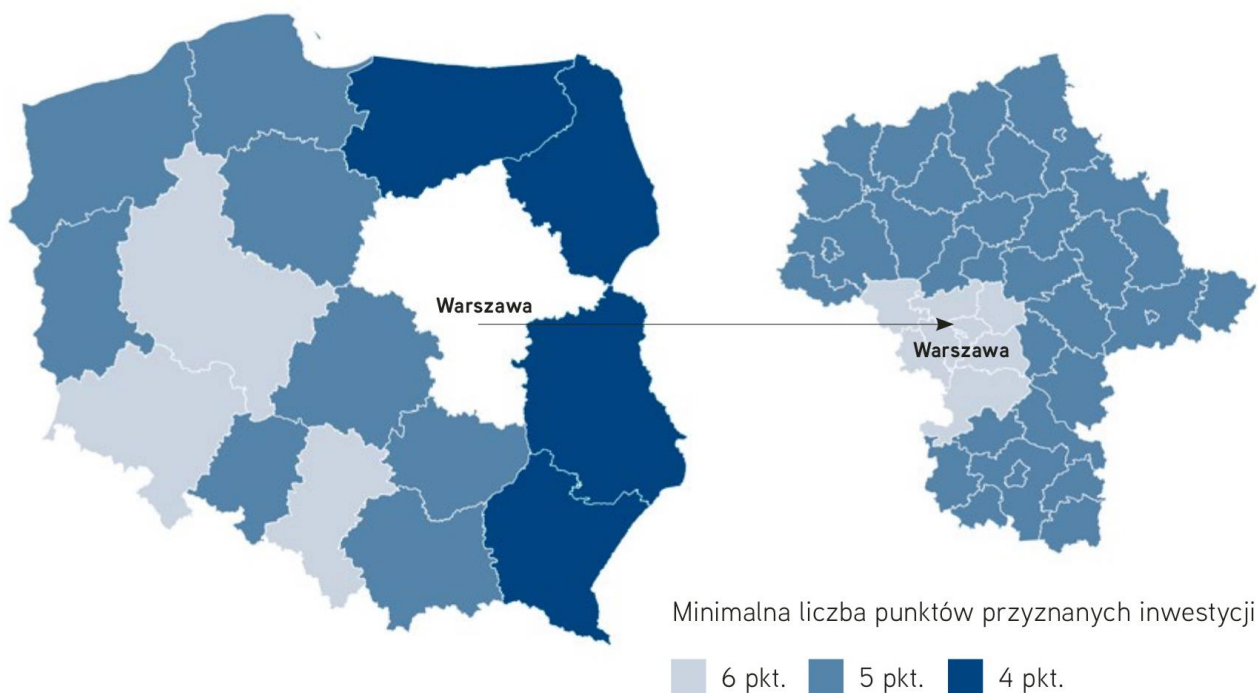
Kryteria jakościowe są zróżnicowane dla inwestycji usługowych i inwestycji przemysłowych i dzielą się na dwie grupy obejmujące kryteria dotyczące zrównoważonego rozwoju gospodarczego i dotyczące zrównoważonego rozwoju społecznego.

	Projekty przemysłowe	Projekty usługowe
<b>ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GOSPODARCZY</b>		
1	Zgodność inwestycji z aktualną polityką rozwojową kraju (sektory strategiczne)	
2	Odpowiedni poziom eksportu towarów lub usług	
3	Prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej	
4	Przynależność do Krajowego Klastra Kluczowego	Utworzenie centrum nowoczesnych usług dla biznesu o zasięgu wykraczającym poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
5	Posiadanie statusu mikro-, małego lub średniego przedsiębiorcy	
<b>ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SPOŁECZNY</b>		
6	Utworzenie wyspecjalizowanych miejsc pracy w celu prowadzenia działalności gospodarczej objętej nową inwestycją i oferowanie stabilnego zatrudnienia	Utworzenie wysokopłatnych miejsc pracy i oferowanie stabilnego zatrudnienia
7	Prowadzenie działalności gospodarczej o niskim negatywnym wpływie na środowisko	
8	Zlokalizowanie inwestycji w miastach średniej wielkości tracących funkcje społeczno-gospodarcze lub gminach graniczących z tymi miastami lub powiatami, gdzie stopa bezrobocia wynosi co najmniej 160% przeciętnej stopy bezrobocia	
9	Określone formy współpracy ze szkołami branżowymi specjalizującymi się w danej branży i wspieranie pracowników w stałym rozwoju, zdobywaniu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych	
10	Podejmowanie działań w zakresie opieki nad pracownikiem	

**Rysunek 6 Kryteria jakościowe przy ubieganiu się o wsparcie**

Źródło: Polska Strefa Inwestycji. Zmiany prawne i organizacyjne, Colliers International, Polska, 2019

Spełnienie poszczególnych kryteriów punktowane jest jednym punktem, łącznie uzyskać można maksymalnie 10 punktów. Minimalna wymagana liczba punktów zależy od lokalizacji przedsięwzięcia (w kujawsko-pomorskim wynosi 5 pkt), przy czym konieczne jest uzyskanie co najmniej 1 punktu w każdej grupie.



**Rysunek 7 Kryteria jakościowe – minimalna wymagana liczba punktów w poszczególnych lokalizacjach**

Źródło: Polska Strefa Inwestycji. Zmiany prawne i organizacyjne, Colliers International, Polska, 2019

Kryteria ilościowe określają minimalną wartość kosztów inwestycji (nakładów inwestycyjnych lub dwuletni koszty pracy nowo zatrudnionych pracowników) i są one zależne od wielkości firmy i stopnia bezrobocia w danym powiecie i ulegają zmianie wraz ze zmianą przeciętnej stopy bezrobocia w kraju<sup>28</sup>.

Obecnie, zgodnie z Obwieszczeniem Prezesa GUS z dnia 27 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 898) przeciętna stopa bezrobocia w Polsce wynosi 5,3%, w województwie kujawsko-pomorskim 7,9% a dla poszczególnych powiatów województwa kujawsko-pomorskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

**Tabela 1 Stopa bezrobocia – podstawa określenia minimalnych kosztów kwalifikowalnych**

Nazwa powiatu	Stopa bezrobocia	% średniej stopy bezrobocia w Polsce
Aleksandrowski	11,1	209,4
Brodnicki	6,7	126,4
Bydgoski	4,8	90,6
Chełmiński	11,1	209,4
Golubsko-Dobrzyński	9,4	177,4
Grudziądzki	11,8	222,6
Inowrocławski	11,6	218,9
Lipnowski	14,5	273,6
Mogileński	9,6	181,1
Nakielski	10,6	200,0
Radziejowski	15,4	290,6
Rypiński	10,1	190,6
Sępoleński	10,8	203,8

<sup>28</sup> „progi wejścia” do Polskiej Strefy Inwestycji oparte są na przeciętnej stopie bezrobocia aktualizowanej na podstawie Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie przeciętnej stopy bezrobocia w kraju oraz na obszarze powiatów.

Świecki	6,4	120,8
Toruński	9,8	184,9
Tucholski	9,2	173,6
Wąbrzeski	11,1	209,4
Włocławski	14,0	264,2
Żniński	9,1	171,7
Bydgoszcz	3,3	62,3
Grudziądz	8,2	154,7
Toruń	4,1	77,4
Włocławek	9,4	177,4

**Tabela 2 Powiaty województwa kujawsko-pomorskiego na tle kryterium ilościowego**

Poziom bezrobocia* w danym powiecie	MINIMALNE KOSZTY KWALIFIKOWANE (MLN PLN)					Powiaty w woj. kujawsko-pomorskim wg kryterium poziomu bezrobocia
	Inwestycje przemysłowe dużych przedsiębiorstw	Inwestycje w nowoczesne usługi dla biznesu	Średnie przedsiębiorstwa	Małe przedsiębiorstwa	Mikroprzedsiębiorstwa	
≤ 60%	≥ 100	≥ 5	≥ 20	≥ 5	≥ 2	brak
(60%; 100%>	≥ 80	≥ 4	≥ 16	≥ 4	≥ 1,6	Bydgoszcz, Toruń, bydgoski
(100%; 130%>	≥ 60	≥ 3	≥ 12	≥ 3	≥ 1,2	brodnicki, świecki
(130%; 160%>	≥ 40	≥ 2	≥ 8	≥ 2	≥ 0,8	Grudziądz
(160%; 200%>	≥ 20	≥ 1	≥ 4	≥ 1	≥ 0,4	Włocławek, golubsko-dobrzyński, mogileński, nakielski, rypiński, toruński, tucholski, żniński
(200%; 250%>	≥ 15	≥ 0,75	≥ 3	≥ 0,75	≥ 0,3	aleksandrowski, chełmiński, grudziądzki, inowrocławski, sępoleński, wąbrzeski
> 250%	≥ 10	≥ 0,5	≥ 2	≥ 0,5	≥ 0,2	lipnowski, radziejowski, włocławski

\* stopa bezrobocia w powiecie, w którym zlokalizowana będzie inwestycja, wyrażona jako procent średniej stopy bezrobocia w Polsce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Polska Strefa Inwestycji. Zmiany prawne i organizacyjne, Colliers International, Polska, 2019 oraz danych zawartych w Obwieszczeniu Prezesa GUS z dnia 27 września 2019 r.

Najniższy poziom kosztów kwalifikowalnych umożliwiający wejście do Polskiej Strefy Inwestycji (jak dla bezrobocia >250% średniej w kraju) obowiązuje również dla miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz gmin z nimi sąsiadującymi. Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze w województwie kujawsko-pomorskim i gminy z nimi graniczące zawiera poniższa tabela.

**Tabela 3 Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze w woj. kujawsko-pomorskim oraz gminy z nimi graniczące**

Miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze	Gminy graniczące
Chełmno	Świecie (3), Chełmno (2), Stolno (2), Kijewo Królewskie (2)
Grudziądz	Grudziądz (2), Rogóźno (2), Dragacz (2)
Inowrocław	Inowrocław (2), Pakość
Nakło nad Notecią	Nakło nad Notecią (5), Pakość (3)
Rypin	Rypin (2)
Włocławek	Lubanie (2), Fabianki (2), Dobrzyń nad Wisłą (3), Włocławek (2), Brześć Kujawski(3)

2 – gmina wiejska, 3 – gmina miejsko-wiejska, 5 – obszar wiejski w gminie miejsko-wiejskiej

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji – Załącznik nr 1 tabela 3 oraz Obwieszczenia Prezesa GUS z dnia 27 września 2019 r

Określone działalności, podobnie jak było w specjalnych strefach ekonomicznych, zostały wykluczone ze wsparcia w ramach Polskiej Strefy Inwestycji ale też umożliwiono uzyskanie wsparcia dla działalności na które wcześniej nie wydawano zezwoleń. Należą do nich:

- pozostałe publikacje on-line (PKWiU 58.19.2)
- usługi w zakresie firm centralnych (head offices) oraz usługi doradztwa związane z zarządzaniem (PKWiU 70)
- usługi architektoniczne i inżynierskie oraz usługi w zakresie badań i analiz technicznych (PKWiU 71)
- usługi w zakresie specjalistycznego projektowania (PKWiU 74.1)
- usługi doradztwa w zakresie środowiska (PKWiU 74.90.13).

Wnioski o pomoc są składane do Zarządzającego Obszarem, nie ma rund aplikacyjnych, można je składać przez cały rok.

Wprowadzenie Polskiej Strefy Inwestycji jest bardzo istotne dla małych i średnich przedsiębiorstw, dla których specjalne strefy ekonomiczne ze względu na wymagane nakłady inwestycyjne, często były niedostępne. W kujawsko-pomorskim, z uwagi na wysoki poziom bezrobocia, łatwiej jest niż przeciętnie w Polsce wejść do Polskiej Strefy Inwestycji

